

N:o 39.

Ank. till Riksd. Kansli den 1 Maj 1876, kl. 12 midd.

Andra Kammarens Första Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 8, i anledning af väckt fråga om ändring i folkskolelärares tjänsteårsberäkning för erhållande af pension.

Till Utskottet har af Kammararen remitterats en af Herr *Liss Ol. Larsson* väckt motion (N:o 72), i hvilken föreslås:

“att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t underdånigst anhålla om den förändring i reglementet för folkskolelärares pensionsinrättning, att extra lärare, hvilken blifvit i behörig folkskolelärare-examen godkänd, måtte tillerkännas rättighet att ifrån den tid han vid folkskola vunnit anställning beräkna tjänsteår för pensions erhållande.

Skulle Riksdagen hysa betänklighet vid att på en gång tillerkänna folkskolelärare denna förmån, så får jag alternativt föreslå:

att skrifvelse må till Kongl. Maj:t aflåtas, med underdånig anhållan, det den tid af fem år, som enligt berörda § icke får såsom tjänsteår beräknas, må åtminstone nedsättas till två år.“

Utskottet kan visserligen icke annat än erkänna motionens välmenande syfte, men har dock vid frågans närmare pröfning funnit flera skäl tala mot tillstyrkande af bifall till densamma. Först och främst får Utskottet erinra derom, att tillgången på obefordrade examinerade folkskolelärare, åtminstone för närvarande, är ganska knapp, så att till och med ordinarie lärareplatser, särdeles vid flyttande folkskolor, icke utan svårighet kunna vid inträffad ledighet besättas. Enär sålunda dugliga från seminarium utexaminerade lärarekandidater för det mesta genast pläga vinna befordran eller åtminstone endast kort tid behöfva vänta derpå, anser Utskottet, att antalet vikarier, som skulle hafva gagn af den ifrågavarande bestämmelsens

Bih. till Riksd. Prot. 1876. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 23 Häft.

upphäfvande eller förändring, är så obetydligt att för deras skull en dylik åtgärd näppeligen kan under närvarande förhållande anses af behovvet påkallad. Vidare är att befara, att ifall en vikarierande lärare vid folkskola skulle få samma rätt till pension som en ordinarie, följden blefve den, att undervisningen i somliga folkskolor af ekonomiska skäl komme att bestridas af vikarier i stället för af ordinarie lärare, hvilket ostridigt torde få anses såsom för folkskolan mindre fördelaktigt.

Slutligen har, vid ifrågasatt jemkning eller eftergift i villkoren för folkskolelärarnes rättighet till pensions erhållande, Utskottet veterligen, hvarken af folkskoleinspektörerne eller af den för pensionsfrågans beredning nedsatta komité yrkats på nu ifrågavarande bestämmelses borttagande eller ändring, men väl att pensionsåldern borde nedsättas från 60 till 55 lefnadsår; och då Riksdagens begge Kamrar helt nyligen bifallit en i sådant syfte gjord framställning, och derigenom en vida större förmån blifvit beredd folkskolelärarne och folkundervisningen än den motionären föreslagit, synes skäl icke finnas att tillstyrka bifall äfven till motionärens förslag om ytterligare eftergift i berörda villkor.

På grund häraf får alltså Utskottet vördsamt hemställa,
att ifrågavarande motion icke må till någon åtgärd föranleda.

Stockholm den 1 Maj 1876.

På Utskottets vägnar:

A. ADLERSPARRE.